

ECHTE MANNEN

DE MAN
WORDEN
DIE GOD
DE VADER
IN JE ZIET

ECHE MANNEN

JOHN ELDREDGE

ECHTE MANNEN

© 2009 by John Eldredge

Originally published in Nashville, Tennessee, by Thomas Nelson under the title 'Fathered by God'. Thomas Nelson is a registered trademark of Thomas Nelson, Inc.

Published in association with Yates & Yates, LLP, Attorneys and Counselors, Orange, California.

Copyright © 2013 Nederlandse uitgave: Uitgeverij Gideon

Auteur: John Eldredge

Vertaling: Tineke Tuinder-Krause

Redactie: Monica van Bezooijen

Omslagontwerp: Studio Vrolijk

Typografie: Iddo Hoekstra

Jaar van uitgave: Juni 2013

Uitgave: Uitgeverij Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN: 978-90-6067-166-5

NUR: 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een databank, of doorgegeven in welke vorm of op welke wijze dan ook – elektronisch, mechanisch, gekopieerd, gescand of op enige andere wijze – behalve voor korte citaten in recensies of artikelen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording, scanning, or other – except for brief quotations in critical reviews or articles, without the prior written permission of the publisher.

Voor Pop

INHOUD

Woord vooraf	9
1. De reis van de man	15
2. Een echte zoon van een echte Vader	41
3. Jongen	55
4. Cowboy	83
5. Strijder	107
6. Minnaar	145
7. Koning	177
8. Wijze	209
9. Doelgericht	231
Epiloog	243
Dankwoord	245

Ik verlangde ernaar dat u Mij 'Vader' zou noemen...

JEREMIA 3:19, HET BOEK

WOORD VOORAF

Eén van de meest fascinerende gebeurtenissen die ik als man ooit heb meegemaakt, vond plaats aan het begin van de zomer in Alaska. Ik was samen met mijn gezin aan het zeejakken bij de bultruggen in de Icy Strait, en we hielden een lunchpauze op het strand van Chichagof Island. Onze gids vroeg ons of we zin hadden in een wandeling over het eiland, naar een open plek waar vaak grizzlyberen kwamen eten. Dat leek ons wel wat. Na een wandeling van zo'n twintig minuten door een sparrenbos kwamen we aan bij wat een wijds, open weiland leek met een doorsnee van ruim driehonderdvijftig meter. Omdat het midden op de dag was en heel warm, waren er geen beren te zien. 'Ze slapen de hele middag. Vanavond komen ze terug,' zei onze gids. 'Kom eens hier... ik wil jullie iets laten zien.'

Het weiland had eigenlijk meer weg van een veenmoeras, een wildernis met kreupelhout van zo'n zestig centimeter hoog, dat amper wortel kon schieten in de laag doorweekte mos en turf van zo'n dertig centimeter. Een heel lastige plek om te wandelen. De gids bracht ons naar een spoor dat leek te bestaan uit reusachtige voetafdrukken met een onderlinge afstand van zo'n zestig centimeter. Diep in het veen gedrukt, vormden de voetafdrukken een soort pad. 'Dit is een gemarkeerde route,'

zei hij. ‘Een pad, ontstaan door de voetafdrukken van de beren. Dit pad is waarschijnlijk al eeuwen oud. Zolang er beren zijn op het eiland, hebben ze dit pad gebruikt. De welpen volgen hun ouders en zetten hun poten precies daar waar de oudere beren lopen. Zo leren ze dit gebied oversteken.’

Ik begon het gemarkeerde pad te volgen en stapte in de stevige, diep uitgesleten plekken waar eeuwenlang beren hadden gelopen. Ik weet niet goed hoe ik die ervaring moet beschrijven, maar om één of andere reden schiet mij het woord *heilig* te binnen. Een eeuwenoud en ontzagwekkend pad door een woest en onbegaanbaar gebied. Ik volgde een beproefde weg, aangelegd door wezens die veel sterker waren en veel beter voorbereid op dit oord dan ik. En hoewel ik wist dat ik daar niet thuishoorde, werd ik erdoor geobsedeerd en had ik dat pad wel heel lang willen volgen. Het wekte een diep oerverlangen in mij op.

Dit boek vertelt hoe een man eruitziet en – wat veel belangrijker is – *hoe* je een man wordt. Dit materiaal is eerder verschenen in een boek met de titel *The Way of the Wild Heart*, maar naar ons idee is de boodschap van dat boek heel wat mannen (en vrouwen!) ontgaan en dus bieden we deze opnieuw aan. Er bestaat geen hachelijker onderneming dan de reis om ‘man te worden’; vol gevaar, bedrog en rampspoed. Het is de Grote Beproeving in het leven van elke man, die jaren duurt. Elke man, jong of oud, zal zichzelf herkennen in deze reis. Hoewel er maar weinigen zijn die de onderneming tot een goed einde brengen. Deze reis vol gevaren is nog een stuk moeilijker geworden, omdat we leven in een tijd waarin we weinig leiding ontvangen. Deze tijd kent weinig vaders die ons de weg kunnen wijzen. Als mannen hebben we ontzettend veel behoefte

aan iets wat lijkt op dat gemarkeerde pad op Chichagof Island. We zitten niet te wachten op nog meer regels, nog meer principes of formules, maar op een betrouwbaar pad, gemarkeerd door mannen die eeuwen voor ons hebben geleefd. Ik ben ervan overtuigd dat we het kunnen vinden.

Wat je in handen hebt, is een landkaart. Daarop vind je de fasen van de reis van een man, vanaf zijn jongensjaren tot aan zijn oude dag. Het is geen boek over klinische psychologie, en ook geen handboek over de ontwikkeling van een kind. Om te beginnen ben ik niet bevoegd om zo'n soort boek te schrijven. Verder vind ik ze onleesbaar. Langdradig. Saai. Wat herinner jij je nog van je leerboek psychologie van het voortgezet of hoger onderwijs? Ik ben wel verzot op landkaarten. Net als de meeste mannen. Het leuke van een landkaart is dat die de natuurlijke ligging van een stuk land laat zien, maar je wel zelf laat kiezen hoe je het gebied gaat verkennen. Een landkaart is een gids, geen formule. Hij biedt je vrijheid.

Een landkaart vertelt je niet hoe snel je moet lopen, maar als je ziet dat de contourlijntjes steeds dichterbij elkaar komen, weet je dat je een steil terrein nadert en dat je je tempo maar beter kunt aanpassen. Hij vertelt je niet waarom de berg daar staat, of hoe oud het bos is. Hij vertelt je hoe je komt waar je wilt zijn.

Er is een bijbehorend werkboek beschikbaar om je te helpen nog veel meer van de reis te *ervaren*. Je kunt het beste eerst dit boek lezen, en het *vervolgens* nog een keer met het werkboek ernaast doornemen. Misschien kun je dat samen met een paar andere mannen doen. Het werkboek is gratis te downloaden op www.ransomedheart.com/fatheredbygod. Deel het uit aan de mannen van jouw gespreksgroep; kopieer het voor je vrienden.

Met veel verbazing keek ik vaak naar de lange lijsten met namen in de Bijbel van mannen die worden opgesomd als ‘de zoon van die-en-die, de zoon van die-en-die’. Er staan heel wat van zulke opsommingen in de Bijbel en in oude literatuur. Misschien onthullen deze geslachtslijsten wel iets wat ons nog niet eerder is opgevallen – het vaderlijke wereldbeeld van hen die de lijsten hebben gemaakt en zij die ze hebben gelezen. Misschien zagen zij de nalatenschap van vader op zoon als de belangrijkste van alle nalatenschappen. Met andere woorden: je leert een man pas echt kennen, als je zijn vader kent. En als je nog verder teruggaat, zie je dat de God van de Bijbel wordt afgeschilderd als een geweldige Vader – niet in de eerste plaats als moeder, niet hoofdzakelijk als Schepper – maar als Vader.

Dat opent een heel nieuw perspectief.

De wereld waarin we leven, is iets belangrijks kwijtgeraakt. Iets wat noodzakelijk is om het leven en de plaats van een man daarin te begrijpen. Want de tijd waarin we leven is, zoals sociaal profeet Alexander Mitcherlie het noemde, een tijd zonder vader. Ik bedoel dat op twee manieren. Ten eerste hebben de meeste mannen en jongens geen echte vader om hen op de reis door het oerwoud te begeleiden; ze zijn – over het algemeen – onvoltooide en vaderloze mannen. Of jongens. Of jongens in een mannenlichaam. Maar de frase ‘een tijd zonder vader’ heeft ook een diepere betekenis. Onze blik op de wereld is veranderd. De samenleving, en zelfs de kerk, leeft niet langer met een vaderlijk wereldbeeld. Een beeld, diep verankerd in ons leven, met als middelpunt de aanwezigheid van een liefdevolle en sterke Vader, een Vader die we altijd om leiding, troost en alles wat we nodig hebben kunnen vragen.

En dat is in feite reden voor hoop. Omdat er meer is dan het

leven dat je als man hebt gekend. Er is een andere weg. Een pad dat eeuwen geleden is aangelegd door mannen die ons zijn voorgedaan. Een gemarkeerd pad. En er is een Vader die ons dat pad wil laten zien en ons wil helpen het te volgen.

1. DE REIS VAN DE MAN

Sta eens stil op de weg die je gaat,
kijk eens naar wat je aan het doen bent,
kijk eens naar wat je voorouders deden,
vraag welke weg de goede is.
Als je de goede weg volgt, zul je rust vinden.

JEREMIA 16:6, GNB

Ik wilde alleen maar het sproeisysteem repareren. Een tamelijk ongecompliceerde loodgietersklus. De man die ons sproeisysteem voor de winter had gedraineerd en leeggeblazen, had me in de herfst laten weten dat er een scheur zat in de 'klep van de hoofdleiding', en dat ik dat ding maar beter kon vervangen voordat ik komende zomer het water weer aanzette. De afgelopen dagen was het tamelijk warm geweest – een graad of vijfendertig, ongewoon heet voor Colorado in mei – en ik wist dat ik het systeem maar beter in gebruik kon nemen als ik wilde voorkomen dat mijn tuin op de Gobiwoestijn ging lijken. Eerlijk gezegd verheugde ik me op die klus. Echt waar. Ik ben over het algemeen dol op klussen buitenshuis. Ik geniet van het gevoel een kleine tegenstand te overwinnen en daarmee de welstand van mijn domein te verze-

keren. Een vleugje Adam, neem ik aan – heers en onderwerp, wees vruchtbaar en dat soort zaken.

Ik ontkoppelde de grote, koperen klep van het systeem en ging naar de ijzerwarenhandel om een nieuwe te kopen. ‘Ik heb zo’n ding nodig,’ zei ik tegen de man achter de toonbank. ‘Dat heet een reductieklep,’ antwoordde hij, enigszins neerbuigend. Goed, dat wist ik dus niet. Ik ben een amateur, maar evengoed bereid de klus aan te pakken. Met de klep in de hand ging ik terug naar huis om me op het project te storten. Er doemde een nieuwe uitdaging voor me op: ik moest een stuk koperen pijp aan een koperen installatie solderen die het water van het huis naar de sproeiers transporteerde. De klep die ik in handen had, moest daarbij de druk van het water verlagen. Het leek zo eenvoudig. Ik volgde zelfs de instructies op die ik had gekregen bij de soldeerbout die ik had aangeschaft. (Gewoonlijk volg ik zulke instructies alleen op als een klus in de soep is gelopen. Maar dit deed ik voor het eerst, de klep was duur en ik wilde het hele systeem niet om zeep helpen.) Natuurlijk lukte het niet. Het lukte me niet om het soldeersel in het verbindingsstuk te laten smelten, wat nodig was om lekkage te voorkomen.

Opeens werd ik kwaad.

Vroeger werd ik bij de minste aanleiding kwaad, als tiener soms zelfs gewelddadig. Dan sloeg ik gaten in de muur van mijn slaapkamer en schopte gaten in de deuren. Maar de jaren hebben mij milder gemaakt, en dankzij Gods genade heeft ook de Heilige Geest zijn zuiverende werk gedaan, dus veraste die woede mij. Hij leek te groot voor het probleem dat ik had. Ik kan niet solderen. Nou, en? *Je hebt dit nooit eerder gedaan. Wees niet zo streng voor jezelf.* Maar ik werd op dat moment

niet bepaald beheerst door redelijkheid, en in mijn boosheid stormde ik het huis binnen, op zoek naar hulp.

Zoals zo veel mannen in onze cultuur – eenzame mannen die geen vader of andere mannen in de buurt hebben aan wie ze kunnen vragen hoe ze iets moeten doen, of die te trots zijn om de mannen om hen heen hulp te vragen – zocht ik mijn heil op het internet, vond zo'n site waar zaken worden uiteengezet zoals het oplossen van loodgietersklussen in en om het huis en bekeek een korte animatie over hoe je koperen buizen moet solderen. Het voelde... vreemd. Ik probeerde de man te spelen en mijn eigen sproei-installatie te repareren, maar ik kon het niet en er was geen man in de buurt om het me te leren, dus bekeek ik een schattig filmpje voor mensen met twee linkerhanden en voelde me een jochie van een jaar of tien. Een tekenfilm voor een man die in werkelijkheid nog een jongen is. Gewapend met informatie en een wankelend zelfvertrouwen ging ik weer naar buiten en waagde nog een poging. Zonder succes.

Aan het eind van de eerste ronde voelde ik me slechts een idioot. Maar nu voelde ik me een idioot die gedoemd was te mislukken. En ik was witheet. Omdat ik counselor en schrijver ben, beroepsmatig en intuïtief, bekijk ik mijn eigen innerlijke leven altijd van enige afstand. *Wauw*, zei dat afstandelijke deel van me. *Moet je dat zien. Waar maak jij je zo kwaad over?*

Ik zal je vertellen waarom ik zo kwaad was. Daar waren twee redenen voor. Ten eerste was ik kwaad, omdat er niemand in de buurt was die mij kon laten zien hoe ik dit moest doen. Waarom moest ik zulke dingen altijd zelf uitvogelen? Als hier iemand was die wist wat hij deed, en me met één blik op mijn project zou vertellen wat er fout ging, en hoe het wel

zou moeten, dan zouden we samen het probleem in een mum van tijd hebben opgelost. Mijn tuin zou gered zijn en ik zou me een stuk beter voelen.

Ik was ook kwaad omdat ik het zelf niet kon, woest over het feit dat ik hulp *nodig* had. Lang geleden heb ik besloten het zonder hulp te redden, en heb ik mezelf plechtig beloofd het zelf uit te zoeken. Dat is een vreselijke, veel voorkomende belofte van verweesde mannen die als jongens helemaal alleen waren. Die concludeerden dat er echt niemand was, dat mannen over het algemeen onbetrouwbaar zijn, dus dat ze het maar beter zelf konden opknappen. Ik was ook boos op God, want waarom moest het zo moeilijk zijn? Ik weet het – het was een nogal overtrokken reactie op een mislukte poging om mijn sproei-installatie te repareren, maar het had me in talloze andere situaties kunnen overkomen. Het invullen van mijn belastingformulieren. Een gesprek met mijn zoon van zestien over meisjes. De aanschaf van een auto. De aankoop van een huis. Een andere baan. Elk probleem waarbij ik word geacht de man te spelen, maar waarbij ik onmiddellijk het knagende gevoel heb van: *Ik heb geen idee hoe ik dit moet aanpakken. Ik sta hier helemaal alleen voor. Ik moet het helemaal zelf uitvogelen.*

Wat ik wel weet, is dit: dat ik zeker niet de enige ben die zich alleen voelt. De meeste mannen die ik ooit heb ontmoet, voelen zich op bepaalde momenten zo.

Mijn verhaal eindigt niet hier. Ik moest het project laten rusten om aan het werk te gaan. Dus legde ik de soldeerbout, de koperen buis en het gereedschap op de veranda, uit de genadige regen – genadig, omdat die me vierentwintig uur respijt gaf om het probleem op te lossen voordat mijn tuin eraan zou gaan. Ik moest die middag om vier uur een belangrijk tele-

foontje plegen, dus schakelde ik het alarm van mijn horloge in om het niet te vergeten. Ik pleegde het telefoontje, maar merkte niet dat mijn alarm niet was afgegaan. Dat gebeurde pas om vier uur de volgende ochtend. (Ik had de lettertjes a.m. naast de 4:00 niet gezien toen ik het alarm aanzette.) Ik was naar bed gegaan, zonder een besluit te hebben genomen hoe ik het probleem zou oplossen. Toen ik om vier uur die ochtend pats boem uit een diepe slaap werd gerukt, werd ik er meteen weer mee geconfronteerd, en met al mijn onzekerheden. Even plotseling trof mij deze gedachte: *zorg dat je het goed doet.*

Misschien is dat wel de grondhouding van of de stuwende kracht achter mijn leven als volwassene: je bent alleen op de wereld en je kunt maar beter op je hoede zijn, want er is geen ruimte voor fouten, dus *zorg dat je het goed doet.* De afstandelijke waarnemer in mij zegt: *Wauw – dat is niet niks. Daarmee heb je een goudmijn aangeboord. Ik bedoel, tjonge – dit bepaalt je hele leven en je hebt het nog nooit onder woorden gebracht. En nu word je ermee geconfronteerd en je weet waar dit over gaat. Toch?* Terwijl ik daar lag, in het duister van mijn slaapkamer, met Stasi slapend naast me en de kapotte sproei-installatie vlak buiten het raam naast mijn hoofd, wist ik waar dit over ging.

Het ging over vaderloosheid.

Onvoltooiden mannen

Een jongen moet heel wat leren op zijn reis om een man te worden, en hij wordt alleen maar een man door de actieve tussenkomst van zijn vader en de omgang met andere mannen. Een andere manier is er niet. Om een man te worden – en om te weten dat hij een man is geworden – moet een jongen een